स्वधर्मानुष्ठानानंतरंधर्मभूयस्त्वादपिपरधर्मोनानुष्ठेयः अनुपयोगादित्याह स्वभावविहितइति ॥ १४ ॥ किंच अधनोधर्मार्थंधनंनेहेत नापेक्षेत धनार्थंनव्याप्रियेतेतिवा दैवोपपन्नेनैवस्वधर्मसिद्धेरुक्तत्वात् यात्राऽर्थमपिनेहेतइति एतत्प्रपंचयति अनीहेतिसार्द्धैःषड्भिः ॥ १५ ॥ १६ ॥ उपानहौपादयोर्यस्यसउपानत्पात्तस्य ॥१७॥ गृहपालःश्वातद्वदाचरति ॥१८॥१९॥ क्षुधातृषाचजनःकामस्यांतंयाति अन्नोदकातिरिक्तकामांतराभावात् क्रोधस्यवांतंयाति एतस्यक्रोधस्ययत्फलंहिंसातस्योदयान्निष्पत्तेः दिशोजित्वाऽपिभुवोभुक्त्वाऽपिलोभस्यनैवांतंयातीत्यर्थः॥ २० ॥ ॥२१॥ इदानींकामादिजयोपायानाह असंकल्पादितिचतुर्भिः जयेदितियथाऽपेक्षमन्वेति अर्थअनर्थदर्शनेनतत्त्वावमर्शनात् अद्वैतानुसंधानेन

यस्त्विच्छयाकृतःपुंभिराभासोत्थाश्रमात्पृथक्॥ स्वभावविहितोधर्मःकस्यनेष्टःप्रशांतये ॥ १४॥ धर्मार्थमपिनेहेतयात्राऽर्थंवाऽधनोधनम्॥ अनीहानीहमानस्यमहाहेरिवदृत्तिदा॥ १५॥ संतुष्टस्यनिरीहस्यस्वात्मारामस्ययत्सुखम् ॥ कुतस्तत्कामलोभेनधावतोऽर्थेहयादिशः ॥ १६॥ सदासंतुष्टमनसःसर्वाःसुखमयादिशः ॥ शर्कराकंटकादिभ्योयथोपानत्पदःशिवम् ॥ १७॥ संतुष्टःकेनवाराजन्नवर्त्तेतापिवारिणा॥ औपस्थ्यजैह्वयकार्पण्याद्गृहपालायतेजनः॥ १८॥ असंतुष्टस्यविप्रस्यतेजोविद्यातपोयशः॥ स्रवंतींद्रियलौल्येनज्ञानंचैवावकीर्यते ॥ १९ ॥ कामस्यांतंचक्षुत्तृड्भ्यांक्रोधस्यैतत्फलोदयात् ॥ जनोयातिनलोभस्यजित्वाभुक्त्वादिशोभुवः॥ २० ॥ पंडिताबहवोराजन्बहुज्ञाःसंशयच्छिदः ॥ सदसस्पतयोऽप्येकेअसंतोषात्पतंत्यधः॥२१॥ असंकल्पाज्जयेत्कामंक्रोधंकामविवर्जनात्॥ अर्थानर्थेक्षयालोभंभयंतत्त्वावमर्शनात्॥२२॥आन्वीक्षिक्याशोकमोहौदंभंमहदुपासया॥ योगांतरायान्मौनेनहिंसांकायाद्यनीहया॥२३॥ कृपयाभूतजंदुःखंदैवंजह्यात्समाधिना॥ आत्मजंयोगवीर्येणनिद्रांसत्त्वनिषेवया॥ २४॥

॥ २२ ॥ आन्वीक्षिक्याआत्मानात्मविवेकेन महतांसात्विकानांसेवयायोगस्यांतरायान् लोकवार्तादीन् ॥ २३ ॥ येभ्योभूतेभ्योभयंजायेततेष्वेवकृपयाहिताचरणेन दैवंदेवोपसर्गनिमित्तंवृथामनःपीडादि तदुक्तंयाज्ञवल्क्येन विमनाविफलारंभःसंसीदत्यनिमित्ततइति आत्मजंदेहजं योगवीर्येणप्राणायामादिबलेन सत्त्वनिषेवया सात्त्विकाहारादिना ॥ २४॥